

NUORAŠAS

Techninio projekto „Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato, Vilniaus piliakalnio su papiliais ir gyvenvietae komplekso (u. o. k. 664) - Kalnų parko dalies adresu Arsenalo g. 5, Vilniuje, teritorijos tvarkymo ir statinių statybos, remonto projektas“ pristatymo renginio

PROTOKOLAS

2019 m. liepos 1 d.
Vilnius

Susirinkimo pirmininkė: Kultūros viceministrė Ingrida Veliutė;
Susirinkimo sekretorė: Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos Rezervato tvarkymo skyriaus vyr. specialistė Ilona Šlepikienė;
Susirinkimo vieta: Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Didžioji salė;

Projekto pristatymo grupė:

Ingrida Veliutė - Kultūros viceministrė, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija;
Šarūnas Šoblinskas - Investicijų valdymo skyriaus vedėjas, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija;
Andrius Skorupskas - l. e. direktoriaus pareigas, Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija;
Antanina Jarukaitienė - patarėja, Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija;
Irena Sakalauskaitė - projektų vadovė, UAB „Enero“;
Judita Balaišytė - architektė (projekto dalies vadovė), UAB „Enero“.

Dalyviai: Dalyvių sąrašas pridedamas.

Renginio darbotvarkė:

10.00 val. Įžangos žodis. Kultūros viceministrė Ingrida Veliutė;
10.05 val. Projekto rengimo tikslai gerinant esamą Kalnų parko dalies būklę. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos l. e. direktoriaus pareigas Andrius Skorupskas;
10.15 val. Projekto sprendinių pristatymas. UAB „Enero“ architektė (projekto dalies vadovė) Judita Balaišytė;
10.35 val. Projekto sprendinių, susijusių su kraštovaizdžio formavimu, pristatymas. UAB „Enero“ projektų vadovė Irena Sakalauskaitė;
10.45 val. Klausimai - atsakymai;
11.15 val. Baigiamasis žodis. Kultūros viceministrė Ingrida Veliutė.

- *Ižangos žodis.* Kultūros viceministrė Ingrida Veliutė pristatė numatomą renginio darbotvarkę ir pranešėjus.

- *Pristatyta: Projekto rengimo tikslai gerinant esamą Kalnų parko dalies būklę.* Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direktcijos l. e. direktoriaus pareigas Andrius Skorupskas pristatė projekto rengimo tikslus ir apžvelgė esamą rytinės Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato dalies būklę.

- *Projekto sprendinių pristatymas.* UAB „Enero“ architektė (projekto dalies vadovė) Judita Balaišytė pristatė projekto bendruosius sprendinius: infrastruktūros sutvarkymą (takai, laiptai, jungtys tarp raguvų, apšvietimas, vaizdo kameros, inžineriniai tinklai), projektuojamos teritorijos suskaidymą į tris teritorijas (I teritorija: kryptis - Trijų kryžių kalno aktualizavimas, II teritorija: kryptis - gamtos vertybių tvarkymas ir pritaikymas lankymui, III teritorija: kryptis - Dainų slėnio tvarkymas). Atskirai detalizuoti kiekvienos iš teritorijų projektiniai sprendiniai.

- *Projekto sprendinių, susijusių su kraštovaizdžio formavimu, pristatymas.* UAB „Enero“ projektų vadovė Irena Sakalauskaitė pažymėjo, kad pagal UAB „Enero“ parengtą Biržės režimo (BR) projektą, projektuojamoje teritorijoje yra numatyti sanitariniai ir kraštovaizdžio formavimo kirtimai. Pastarųjų metu būtų šalinami tik menkaverčiai, invazinėms rūšims priskiriami (uosialapiai klevai), mechaniškai pažeisti ar pavojingai pasvirę (didesniu nei 45 laipsnių kampu) medžiai. Procentinė šalinamų medžių dalis apie 1,25 %. Svarbu pabrėžti, kad tai yra kultūros paminklo Vilniaus piliakalnis su papildiais ir gyvenviete teritorija, o projekto vienas iš tikslų – išsaugoti šį archeologinį kompleksą. Tankios medžių augimvietės sudaro absoliutų pavėsį ir neleidžia susiformuoti žolinei dangai, paviršinis grunto sluoksnis lengvai pasiduoda erozijai. Minėtas Biržės režimo (BR) projektas parengtas atsižvelgiant į ne kartą vykdytus želdynų būklės vertinimus bei specialistų išvadas. Plyni kirtimai nebus vykdomi, ties regyklomis, siekiant atverti panoraminius vaizdus, atrankos būdu numatyta atlikti tik medžių retinimą ir genėjimą. Tuo tarpu krūmai kalvų šlaituose paliekami ir šalinami tik horizontalioje plotmėje.

- *Klausimai - atsakymai.*

Klausimas: Dainius, vilnietis. Jei sutvarkysite teritoriją, ji taps dideliu turistų traukos centru. Kaip galvojate, ar numatyti tik du WC taškai, ties Olandų g. ir Dainų slėnyje, į kurį atvažiuoja turistų autobusai, gelbės situaciją? WC trūkumo Vilniaus mieste problema toliau išlieka neišspręsta. 30 ha plote suprojektuoti tik du WC. Manau, kad šioje teritorijoje reikėtų didesnio kiekio tualetų.

Atsakymas: A. Skorupskas. Tokioje vietoje didelio kiekio tualetų įrengti negalime. Renginių metu šis klausimas sprendžiamas naudojant biotualetus. Jais pasirūpina renginių organizatoriai. Pradėjus naudoti įrengtus tualetus, įvertinus lankytojų srautą, galima bus spręsti apie didesnio skaičiaus tualetų poreikį. Kol kas suprojektuoti du tualetai.

Klausimas. Janina Gadliauskienė, Lietuvos žaliųjų judėjimas. Pristatykite detalai techninius kabančio tilto sprendinius, įvertinant kalvų, kur jis būtų įrengtas, grunto sandarą ir peraukštėjimą. Kitas klausimas - kiek ir kur bus įrengta funikulierių?

Atsakymas. J. Balaišytė. Funkuliniai projekte nėra numatyti. Sprendinys buvo pateiktas tik projektiniuose pasiūlymuose ir jo atsisakyta. Tuo tarpu tilto - pėsčiųjų jungties (estakados) - sprendiniai yra patikrinti ekspertų ir pateiktos išvados, kad jie yra teisingi.

Konstruktorius B. Feofanovas papildė. Tiltas nėra kabantis, tai - arkinis tiltas. Šlaitų peraukštėjimas buvo įvertintas. Jų pastovumo skaičiavimai taip pat atlikti. Esantis gruntas - nebirus priemolis. Kviečiu ateiti pas mus į įmonę ir susipažinti su konkrečiais skaičiavimais.

Atsakymas. I. Veliutė. Projektą ar konkrečią jo dalį galima būtų įkelti į Internetą viešam susipažinimui.

Atsakymas. Š. Šoblinskas. Visi besidomintys galės susipažinti su projektiniais sprendiniais ir pamatę ar išvelgę netikslumus, nekorektišką atlikimą, pateikti savo pretenzijas. Jas mes perduotume projektuotojams ir projekto ekspertizės atlikusiems specialistams, kurių išvadomis pasitikime. Pageidaujant visuomenei, į Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direktcijos Interneto svetainę galima įkelti visą projektą.

Klausimas (komentaras). Alvydas Žickis, architektas. Šiuo projektu siekiama pritraukti minias turistų, kurie nualins gamtą. Tai turi būti poilsio vieta gamtos mylėtojams, muziejaus mokiniais. Jei norime išsaugoti šią teritoriją, tokio projekto įgyvendinti negalima. Fragmentiškai galima kopti ir stačiais atragiais, natūraliai eroduojančiais šlaitais, pasilaikant už medžių kamienų ir šakų. Viską reikia palikti natūraliai.

Atsakymas. A. Skorupskas. Kalnų parko dalies teritorija yra labai nudėvėta, joje gausu gilių savaiminių takų, kone siekiančių kelius. Jie yra nesaugūs, kopiant kalvų šlaitais, yra skatinami erozijos procesai.

Klausimas (komentaras). Jūratė Markevičienė. Pastebėjo, kad rengiant projektą, nebuvo atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Naikinami seni takai, o per tam tikrą atstumą formuojami nauji, jų trasose iškertami medžiai. Taip pat suabejojo kai kurių panoramų atvėrimo reikalingumu (pavyzdžiui, užstatymą dangoraižiais). Ši teritorija - sostinės branduolys, svarbiausia Lietuvos piliakalnių teritorija, dabar yra darkoma ir menkinama „beždžionių“ tiltu. Šiuo atveju, nesaugomas vertybių autentiškumas. Ši teritorija UNESCO yra įtraukta į Pasaulio paveldo sąrašą. Siūlau pateikti įvertinimui visą projekto medžiagą, atlikti poveikio aplinkai vertinimą, gauti UNESCO išvadą. Atlikus šiuos veiksmus, projektas turi būti vėl pateiktas viešam svarstymui.

Atsakymas. J. Balaišytė. Poveikio aplinkai vertinimo atlikti nereikėjo, nes Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas nėra priskirtas prie „Natura 2000“ teritorijų ir pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą, jo nuostatas projektuojamai teritorijai ir jos statiniams planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas.

Panoraminiai vaizdai į dangoraižius neformuojami, „beždžionių“ tiltas neprojektuojamas.

Atsakymas. I. Veliutė. Dėl poveikio aplinkai vertinimo bus galima pasiteirauti ICOMOS Lietuvos nacionalinio komiteto, taip pat rudenį atvykstančių UNESCO vadovų.

Klausimas (komentaras). Alvydas Mituzas, kraštovaizdžio architektas. Šis projektas - tai darbas, kurį mes turėjome atlikti dar prieš dešimtmetį, o sulaukėme pasipriešinimo, kad jo iš viso nereikia. Reikia turėti tokio lygio projektavimą ir kraštovaizdžio formavimą, kad visuomenei nekiltų jokių abejonių. Pasakymas „nedarykime“ yra baisėnis nei dar kitą ką galima sugalvoti. Kultūrinę erdvę turime „lopyti“, o tai padarius - rodyti užsieniečiams. Miškus palikime miškininkams. Tvarkant pirmuosius piliakalnius, taip pat jautėsi didelis visuomenės pasipriešinimas ir noras išsaugoti visus medžius, o dabar didžiojamės savo kultūros palikimu.

(Nepakantūs kitokiai nuomonei renginio dalyviai, nutraukė Alvydo Mituzo kalbą trypimu.)

Klausimas (komentaras). Dainius Razauskas. Esu vilnietis, labai mylintis savo miestą ir daug laiko praleidžiantis šioje teritorijoje. Noriu pasakyti tris pagrindinius dalykus: pirma, pagal savo paskirtį, tiltas tarp atragių nereikalingas, nes vos už 100 m yra praėjimas. Jį patvarkius, į visas vietas galima būtų patekti ir be jokio tilto; antra, dviejų šimtų metų senumo medžius, „nediskriminuojant“ jų pagal rūšį, reikėtų saugoti, gal net pasitelkiant specialias priemones; trečia, vakar kalbėjau su archeologu Vykintu Vaitkevičiumi, kuris mane informavo, kad apie šį svarstymą sužinojo tik penktadienio vakare. Jis tepasakė: „niekšai“. Aš pritariu tokiam požiūriui. Niekas neabejoja, kad šią teritoriją reikia tvarkyti, tiesiog, visiškai žlugęs tarpusavio pasitikėjimas. Organizacijos, kurios nori tvarkyti viešąsias erdves, parkus, pačios jį ir prarado. Todėl santykiai su visuomene dabar tokie ir yra.

Klausimas. Indrė Skuminienė, draugijos „Agnija“ pirmininkė. Ant Trijų kryžių kalno mūsų draugija turi šventyklą, kur jau penkerius metus dega šventa protėvių ugnis. Gražiai čia kalbėta apie kultūrinį tęstinumą, taip, tai yra mūsų protėvių paveldas. Dar 1990 m. gerb. Jonas Trinkūnas pažymėjo šią vietą, tad mes net tris kartus kreipėmės į Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją, o paskutinį kartą tuometinė kultūros ministrė Liana Ruokytė - Jonsson pasakė, kad sekančiam svarstymui pristatytumėme savo viziją kaip šią šventą vietą sutvarkyti, o Lietuvos Respublikos kultūros ministerija apie tai informuos Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkciją. Kas bus šioje vietoje ir kodėl jūs naikinate mūsų šventyklą, kuri veikia jau penkerius metus ?

Atsakymas. I. Sakalauskaitė. Projekte nėra sprendinių, susijusių su religinių bendruomenių veikla. Tokios vietos nėra naikinamos, tačiau nieko panašaus ir neprojektuojama. Remontuojamas esamas aukuras ant Gedimino kapo kalno.

Atsakymas. I. Veliutė. Sunku pasakyti, kas konkrečiai svarstyta su Liana Ruokyte - Jonsson. Šį atvejį galėsime aptarti su Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija.

Klausimas. Neprisistatęs kalbėtojas. Tenka pastebėti, kad yra šios teritorijos administratoriai, bet ne šeimininkai. Šiuo atveju, veikiama „buldozerio“ principu. Norėčiau Altanos kalne įrengti senojo tikėjimo šventyklą. Norėčiau gauti leidimą šio pobūdžio darbams atlikti.

Atsakymas. I. Veliutė. Jums reikėtų kreiptis į atsakingas valstybės institucijas, nes Lietuvos Respublikos kultūros ministerija tokių leidimų neišduoda.

Klausimas. Justas Ingelevičius, Lietuvos dviratininkų bendrijos narys. Šiame projekto pristatymo renginyje nieko neužsiminta apie dabartinius Kalnų parko „gyventojus“: gyvūnus, paukščius, vabalus, kerpes ir kt. Kaip numatyti darbai paveiks jų būvį ? Ar išvirtę medžiai bus šalinami ? Ar bus išsaugota dabar esanti biologinė įvairovė ?

Atsakymas. A. Skorupskas. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija vykdo nuolatinis faunos ir floros stebėjimus. Kalnų parko dalyje kartais pastebima pavienių žvėrių, kurie, ko gero, atklysta nuo Olandų g. pusės. Aptikta ir augalo, įrašyto į Lietuvos raudonąją knygą, augimvietė. Antrosios teritorijos, kurioje vyrauja gamtiniai elementai, projektiniai sprendiniai yra orientuoti į gamtos išsaugojimą. Tuo tarpu Trijų kryžių kalnas - daugiau kultūrinio turizmo poreikiams pritaikoma teritorija.

Klausimas. Birutė Rūta Vitkauskienė. Daugiau nei penkis metus dirbau Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijoje. Esu meno ir kultūros istorikė. Šiame projekte aš pasigendau kultūros istorijos. Jame nėra įžvalgų, susijusių su piliavietės laikotarpiu, ir su tuo, kas čia buvo vėliau. Juk esama daug kultūrinės tyriminės medžiagos, literatūros, senų projektų. Parką

norėta tvarkyti dar XIX a. pab. Aš pasigendau kultūrinio istorinio požiūrio. Visa infrastruktūra, kuri čia buvo pristatyta, yra labai primityvi ir prastai pateikta. Gaila, kad nėra tokio žmogaus kaip Sigitas Lasavickas, kuris galėtų pasakyti žymiai daugiau. Siūlyčiau Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijai sudaryti kultūros istorikų komisiją, kuri galėtų padėti ir patarti kaip toliau šią teritoriją tvarkyti. Kaip Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija toliau ketina tvarkyti šią teritoriją? Kokiom pajėgom ir koku finansavimu?

Atsakymas. I. Veliutė. Ačiū už pasiūlymą dėl komisijos sudarymo. Galėsime į jį atsižvelgti. Darbas komisijose būna naudingas. Prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos veikia įvairaus pobūdžio komisijų.

Atsakymas. A. Skorupskas. Netikslu sakyti, kad Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija ilgą laiką nieko neveikė, ypač tai girdėti iš buvusių kolegų. Tvarkome Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato teritoriją, prižiūrime čia esančią infrastruktūrą. Rengiant projektą, skanseno idėjos buvo atsisakyta, nes per mažai turima archeologinės - istorinės medžiagos. Surinktosios pilnai užtektų informacinių stendų turiniui parengti.

Klausimas. Emilija Raišytė. Kaip jūs užtikrinsite savo finansinių įsipareigojimų vykdymą, nes kaip rodo viešai prieinama informacija, buvote apkaltinti finansiniu neskaidrumu ir nepatikimumu, turite dideles skolas Sodrai? Kaip galime jums pasitikėti? (past. klausimas yra adresuotas UAB „Enero“)

Atsakymas. Tomas Ulinauskas, UAB „Enero“ direktorius. Šiuo metu skolų Sodrai neturime, visi įmonės įsipareigojimai yra vykdomi. Nesuprantu, kuo šis klausimas yra susijęs su pristatomu projektu?

Klausimas (komentaras). Romas Batūra, Lietuvos istorikas, humanitarinių mokslų daktaras. Jau senai su Sigitu Lasavicku ir kitais specialistais nustatėme Kreivosios pilies vietą. Dabar kalbame apie Kalnų parką. Vilniuje buvo Žemutinė, Aukštutinė ir Kreivoji pilis su papilium. Kreivosios pilies vietoje dabar stovi Trijų kryžių paminklas, o į šiaurę nuo jo - buvusio Kreivosios pilies kiemo ir jo įtvirtinimų vieta. Šių objektų reikšmė turi būti akcentuota. Vilniaus pilių kompleksas yra tautos vertybė, valstybės gynybos istorijoje suvaidinusi didžiulį vaidmenį. Nors Kreivoji pilis ir nebuvo pagrindinė, ją turime pristatyti Lietuvos sostinės kontekste. Labai gerai, kad medžiai bus praretinti, nes atrodo, kad saugome net ligotus. Reikėtų įvertinti kaip medžiai išryškina ir pabrėžia Kreivosios pilies vietą.

Klausimas (komentaras). Liutauras Stoškus, aplinkosaugininkas. Jau kelintą kartą dalyvauju šio projekto pristatyme ir vis tikiuosi, kad bus judama link rezultato. Deja, siaubą kelia tai, kad apie medžių sutvarkymą kalbama tik „ar medžiai geri ar blogi“ ir „ar suderinsime su visuomene ir ji leis juos kirsti“. Net XVI a. žmonės žinojo, kad medžiai atlieka didelį vaidmenį ir ne vien estetinį. Reikėtų prisiminti Gedimino kalno atvejį, kai papildomai teko išleisti 5-7 milijonus eurų vien dėl to, kad žmonės, kurie ėjo ir žiūrėjo kaip tuos medžius iškirsti, visiškai nesuprato kokį vaidmenį medžiai atlieka šlaitų stabilizavimo procese. Vėliau linkstama kaltinti tai uraganą, lietų ar dar kažką. Deja, neišgirdau nė vieno žodžio, kaip jūs įvertinote medžių poveikį šlaitų stabilumui. Projekte sumaišyti eksploataciniai ir infrastruktūriniai dalykai. Paskutiniame projekto svarstyme UAB „Enero“ konstruktorius teigė, kad nebuvo pakankamai lėšų šlaitų stabilumo įvertinimui atlikti. Kaip suprantu, dabar tų lėšų atsirado?

Klausimas (komentaras). Jekaterina Lavrinec, iniciatyvos „gelbėkim Vilniaus medžius“ atstovė. Mūsų judėjimą vienyja per du tūkstančius narių. Norėjau pastebėti, kad projekto užsakovų

ir rengėjų komunikacija su visuomene yra labai prasta. Jau ankstesniuose viešuose susirinkimuose visuomenė ir ekspertai nepritarė projektui. Deja, taip ir nesulaukėme naujos koncepcijos aptarimo. Be to, nepasitikima valstybės institucija, kuri šį projektą inicijavo. Nesusitvarkiusi su Gedimino kalnu, ji jau imasi kito kalno tvarkymo. Mums, vilniečiams, dėl to ypač skaudu. Nenorime istorijos pasikartojimo. Reikėjo išanalizuoti padarytas klaidas, atsiprašyti visuomenės ir gal tada mes jums leistume pereiti prie naujo projekto.

Atsakymas. A. Skorupskas. Noriu pabrėžti, kad Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija nebuvo Gedimino kalno tvarkymo darbų užsakovė ir jų nevykdė. Jie atlikti Lietuvos nacionalinio muziejaus iniciatyva. Šiems darbams Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija neskyrė nė cento. Lietuvos nacionalinis muziejus valdo žemės sklypo dalį, į kurią Gedimino kalnas ir patenka. Tai buvo šios įstaigos projektas.

Atsakymas. J. Balaišytė. UAB „Enero“ ir jo specialistai projektavimo darbų, susijusių su Gedimino kalnu, nevykdė.

Klausimas. Aušra Balčiūnienė, vilnietė. Pateikite projekte išskirtų teritorijų sąmatas. Jei galima, kiekvienos atskirai.

Atsakymas. Š. Šoblinskas. Skaičiuojamosios kainos: I teritorija - 1 310 000 Eur, II teritorija - 4 870 000 Eur, III teritorija - 2 370 000 Eur.

Klausimas. Neprisistatęs dalyvis. Kokia suprojektuoto tilto kaina ?

Atsakymas. Š. Šoblinskas: Apie 1 000 000 Eur.

Klausimas. Valdemaras Klumbys, istorikas. Įdomu būtų sužinoti, kaip šis tiltas bus statomas? Kaip link jo statymo vietos pateks sunkioji technika ? Ar nebus padaryta žalos gamtos vertybėms ?

Atsakymas. I. Sakalauskaitė. Projekte yra pateikti statybos darbų organizavimo sprendiniai. Griovoms ir šlaitams apsaugoti yra numatytos labai sudėtingos priemonės. Jas įrengus, sunkioji technika patektų į statybos vietą. Pastarajai išvažiavus, šios priemonės būtų demontuotos.

Klausimas. Inga Kriščiūnienė, Lietuvos nacionalinis kultūros centras. Nagrinėjome projekto sprendinius ir pastebėjome, kad šalia Dainų slėnio estrados aikštelės planuojama įrengti plyteles, taką. Ar tai reiškia, kad planuojama mažinti minėtos aikštelės plotą ? Ar bus tvarkomos vietos už Dainų slėnio estrados tribūnų ?

Atsakymas. J. Balaišytė. Dainų slėnio estrados aikštelė mažinama nebus. Jos perimetru planuojama surinkti išorinį vandenį.

Atsakymas. I. Sakalauskaitė. Šiaurinėje dalyje esantis takas yra sutvarkomas. Partero vietoje numatomas korys su žole, kad Dainų švenčių dalyviai galėtų ant jo sudėti savo įrangą, palapines ir kitus daiktus. Taip pat suprojektuoti keturi aukšti šviestuvai Dainų slėnio estradai, tribūnomis ir visai aikštei apšviesti.

Klausimas. Edita Katauskienė, koncertinė įstaiga valstybinis dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“. Deja, už Dainų slėnio estrados tribūnų nėra įrengto tinkamo tako. Ši vieta yra šlaite, tad rūpindamiesi savo saugumu, tokį taką mes kaskart įrengiame, o paskui vėl demontuojame. Projekte nėra sprendinio, kurį įgyvendinus, ši problema būtų tinkamai išspręsta. Kitas niuansas - tualetų įrengimas po estrados tribūnomis. Kuo blogi yra mobilūs tualetai ? Jie gali būti išplaunami, išvalomi ir toliau naudojami. Dabar po laiptais, ant kurių stovės choristai, bus įrengtas tualetas. Be

to, jei suprojektuotas buitines (pagalbines) patalpas pastatysite po estrados tribūnomis, Dainų švenčių dalyviai neturės kur persirengti.

Atsakymas. I. Sakalauskaitė. Tualetas šioje vietoje yra reikalingas. Inžinerinių komunikacijų atžvilgiu, Kalnų parke nėra tiek daug vietų, kur būtų galima įrengti tualetus.

Klausimas (komentaras). Gintautas Tiškus. Vertinant tai, kas buvo pristatyta ir pasakyta, apie techninį projektą neturėtumėme kalbėti. Būtina vėl grįžti prie projektinių pasiūlymų stadijos, nes tai, ką jūs šiandien pristatėte, yra visiškai nekokybiškas projektas. Manau, kad mes ilgai ir kantriai su profesionalų pagalba turėtumėme jį nagrinėti, kad priimtumėme reikiamą sprendimą.

Klausimas. Diana Stomienė, galerininkė. Esu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narė. Norėčiau sugrįžti prie medžių temos. Ar medžiai Kalnų parko teritorijoje yra inventorizuoti ir koks yra jų skaičius? Kiek jų planuojama išpjauti? Kokio amžiaus medį jūs laikote brandžiu?

Atsakymas. Š. Bazys. Man teko vykdyti medžių atranką ir pažymėjimą. Į želdynų apžiūrą buvo pakviesti arboristas Algis Davenis, Janina Gadliauskienė, Lietuvos žaliųjų judėjimo atstovai. Informuoju, kad kalvų šlaituose medžių kirsti neplanuojama, išskyrus pavienes drebulės, kurios užstoja vaizdą į Gedimino pilį. Didelį kiekį kertamų medžių sudaro uosialapiai klevai, kurie šalintini kaip invazinė rūšis. Šiuo atveju, neretai iš vieno kelmo auga 5 - 10 atžalų. Jau 8 cm skersmens atžala yra priskiriama medžiams. Tuo tarpu brandūs medžiai yra saugomi. Pagal parengtą Biržės režimo projektą numatyta iškirsti 666 medžius.

Miško žemėje medžiai nėra inventorizuojami. Šiuo metu Vilniaus miesto savivaldybė administruoja per 6000 ha valstybinės reikšmės miškų. Lietuvos miškininkystė yra laikoma geriausia Europoje.

Pabrėžiu, kad Kalnų parko teritorijoje plyni kirtimai nebus vykdomi. Būtų kertama apie 240 vienetų invazinių medžių, kurių daugelio skersmuo iki 8 cm. Be to, šalinami pavojingi (didesniu nei 45 laipsnių kampu pasvirę) medžiai.

Klausimas (komentaras). Neprisistačiusi dalyvė. Projekte pažymėta, jog trako ir pomiškio šalinimas sudaro apie 20 procentų bendro ploto. Susidaro įspūdis, jog visas pomiškis bus išvalytas.

Atsakymas. Š. Bazys. Kalnų parko medžių vertinimo komisija vieningai nutarė, kad Didžiojoje griovoje bus šalinami tik pavojingi, nuvirtę ir skersai tako gulintys medžiai. Ant šlaitų augantys medžiai ir krūmai paliekami. Šiuo būdu siekiama apsaugoti šlaitus nuo grunto deformacijų. Būtų šalinami didesniu nei 40 laipsnių kampu pasvirę pavojingi medžiai, augantys ties Nyderlandų Karalystės rezidencija.

Klausimas. Neprisistatęs dalyvis. Kas kontroliuos ir prižiūrės šiuos medžių kirtimo darbus?

Atsakymas. Š. Bazys. Želdynų tvarkymo atžvilgiu, Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija ir Vilniaus miesto savivaldybė nuolat tarpusavyje bendradarbiauja. Jeigu bus būtinybė, mes, t. y. Vilniaus miesto savivaldybės specialistai, šiuos darbus stebėsime. Be to, jei atsiranda būtinybė šalinti papildomą kiekį medžių, reikalingas atskiras šių darbų derinimas su Vilniaus miesto savivaldybės administracija.

Atsakymas. J. Balaišytė. Projekte nustatyta, kad šių darbų vykdyme dalyvaus projekto vadovė ir miškotvarkos specialistas.

Klausimas. Aistė Kasteriauskaitė, menotyrininkė, menininkė. Minėjote, kad būtų šalinami 666 medžiai, iš kurių 240 yra uosialapiai klevai. Kokie yra likusieji medžiai? Kiek jų bus pašalinta įrengiant naujus takus?

Atsakymas. J. Balaišytė. Iš viso būtų šalinama apie 1000 medžių. Iš jų - apie 340 projektuojamų takų ir laiptų zonose. Konkrečiai nežinoma kiek medžių šioje teritorijoje yra. Jų skaičius gali būti ir mažesnis. Jeigu takas yra vedamas šlaito šonu, jo trasą išlaikome, tačiau paslenkame tolyn nuo šlaito, taip sumažindami jam tenkančias apkrovas ir neigiamą poveikį. Paslinkus tako atkarpą, ruože gali atsirasti medžių, kuriuos tektų pašalinti. Brandaus ir didelio medžio atveju, tako atkarpa būtų koreguojama, medį apeinant šonu.

Klausimas. Aistė Kasteriauskaitė. Viename iš brėžinių nurodyta, kad bus tvarkomi Vilnios upės krantai. Kokio pobūdžio darbai bus vykdomi ?

Atsakymas. J. Balaišytė. Vilnios upės krantai jau dabar yra segmentiškai sutvarkyti. Visgi, upė vingiuota ir jos krantai pavasario ir žiemos laikotarpiu yra ardomi. Projekte numatyta atskiras upės krantų juostas sutvirtinti akmenų rieduliais.

Klausimas. Denisas Kolomickas. Kuo šis projekto pristatymo renginys pasibaigs ? Kada bus kitas viešas susirinkimas ?

Atsakymas. Š. Šoblinskas. Šis projekto pristatymo renginys yra protokoluojamas. Visos Jūsų išsakytos pastabos ir pasiūlymai bus dar kartą apsvarstyti ir sugretinti su techniniais sprendiniais. Jei aptiksime techninių klaidų, iš projektuotojo reikalausime, kad jos būtų ištaisytos. Visi Jūsų pasisakymai, pastebėjimai ir pasiūlymai yra susiję ne vien tik su šio projektu ir jo įgyvendinimu. Šią teritoriją būtina sutvarkyti. Šis projektas - tai bandymas sudaryti sąlygas visoms tikslinėms grupėms patekti į rytinę Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato dalį. Visa tai, ką Jūs pasakėte, bus apsvarstyta ir įvertinta. Projektinė dokumentacija bus pagal galimybes paviešinta. Tai nėra kažkokia komercinė paslaptis. Prašome ją vertinti, teikti savo pasiūlymus ir pastabas. Negalime pažadėti, kad viskas bus pakeista pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Tai, kas yra susiję su techniniais dalykais, gali būti papildyta ir koreguojama darbo projekto rengimo metu. Projektą ketinama įgyvendinti etapais.

I. Veliutė. Diskusiją baigiame. Tikiu, kad Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija padarys geriausia, kas nuo jos priklauso, o mums belieka stebėti, siųsti pasiūlymus ir pastabas bei tikėtis geriausio bendro rezultato.

Susirinkimo pirmininkė

Ingrida Veliutė

Susirinkimo sekretorė

Ilona Šlepikienė